

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

14. De Depositione & Degratiōe Clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

ceatur. *Is qui eod. in 6.* tamen in tali Ecclesia celebrans scienter, licet temerariè agat, non incurrit irregularitatem: quia id non est in jure expressum. Interdictos autem nemo vitare tenetur in humanis, sed solum in divinis, postquam fuerit denuntiatus interdictum, *Pias. d. lxxxv. n. 9. ex Navar. d. s. 27. n. 170.*

§. XIII.

De irregularitate.

1. *Definitur Irregularitas.*
2. *Distinguitur à Censuris.*

Et si Irregularitas generaliter sumi possit ad designandum impedimentum, ratione cujus homo est incapax illius gradus vel actionis, quæ alijs communis est, eaque ratione, omnes censuræ Ecclesiasticæ, aliæque impedimenta dici possunt irregularitates: tamen hic specialiter sumitur prout à censuris distinguitur; de eaque hic agendum est, propter magnam, similitudinem, quam cum censuris habet.

1. Est itaque irregularitas hic, inhabilitas seu impedimentum Canonicum, ex se & natura sua directè ac primariò impediens acceptionem Ordinum Ecclesiasticorum. Dico, Canonice; quia Irregularitas inducitur à Jure Canonico, nec potuit introduci à jure civili aut potestate temporali, cum hæc de spiritualibus rebus, qualis sunt Ordines Ecclesiastici vel Clericorum status, non disponat. Per hanc itaque partem excluditur omnis incapax ad Ordines suscipiendos, orta ex jure divino: qualis est non baptizati aut foeminae. Similiter excluditur peccatum mortale quod licet suo modo excludat à perceptione Ordinum, saltem sacerdotum, quia peccato mortali contaminatus non potest illos sine novo peccato accipere: non tamen id habet ex aliqua lege Ecclesiastica, sed ex natura sua, sicut & carentia membrorum necessarium ad ministerium Ordinis, quæ proinde partiter per eandem partem excluditur.

2. Dicitur, directè impediens; ut distinguitur Irregularitas à Censuris, quæ etsi sint etiã impedimenta quædam Canonica respectu aliquarum rerum vel actionum, tamen directè non impediunt susceptionem ordinum, verum excommunicatio, v. g. privat communicatio-

ne fidelium, & sube ratione, susceptione & usu Ordinum, quia sunt communicationes cum alijs fidelibus, non quatenus Ordines sunt: Interdictum privat auditione divinatorum, Suspendio privat muneribus, respicitque solum actus, eorumque usus prohibet, & imponitur solis Clericis, ac proinde primam tonsuram supponit: cujus susceptionem, ut & aliorum Ordinum: ac eorum statum impedit Irregularitas. Per eandem partem excluditur Depositio, quia privat Ordinibus jam susceptis; Irregularitas verò susceptionem impedit. Quantum verò ad dispensationem super irregularitate, quatenus ea permittitur Episcopis vel non, vide Conc. Trid. Sess. 24. c. 6. *De reform. Sanchez De Matrim. lib. 8. Disputat. 34. n. 55. & seqq.* & quæ supra diximus in §. 1. De suspensione in fine.

§. XIV.

De Depositione & Degradatione Clericorum

1. *Quid Depositio verbalis.*
2. *Quid actualis, & ob quæ crimina feratur.*
3. *Verbalis non tollit privilegium clericale.*
4. 5. 6. *Verbalis absoluta & respectiva variè distinguuntur.*
7. *Quid depositio ad degradationem ordinata, & quid degradatio.*
8. *Depositio non tollit Ordinem, nec privat e-
nere Ordini conjuncto.*

Quamvis Depositio & Degradatio non sint propriè censuræ Ecclesiasticæ, cum non sint pœnæ medicinales, uti sunt cœsuræ Ecclesiasticæ, sed vindicativè tantum: quia tamen ut hic sumuntur, sunt etiam solemnes pœnæ Ecclesiasticæ, & magnam habent affinitatem cum ipsis censuris Ecclesiasticis, ad eò ut Suspendio subinde vocetur depositio, *Glossa in can. Si quis Episcopus Dist. 86.* & è contra, ideo de his quoque agendum est.

1. Depositio in genere fieri potest dupliciter, scilicet verbaliter, & verbalis depositio, nuncupatur, & actualiter, diciturque actualis depositio seu degradatio: quæ inter se differunt, quòd verbalis depositio fiat per solam sententiam Episcopi adstante certo numero Episcoporum, si Clericus qui deponitur in facris sit constitutus, & quidem si sit Episcopus, in

præsentia duodecim Episcoporum; si presbyter, sex, si Diaconus aut Subdiaconus, in præsentia trium: ut communiter tradunt *ex can. Felix & can. Si quis* 13 q. 7, Servanda tamen quoad hæreticos limitatio adhibita *incap. 1. De hæret in 6* Hodie verò standum est definitioni Conc. Trid. *Sess. 13. cap. 14. De reformat.* quod depositionem Sacerdotum & inferiorum: nam ibi de depositione Episcoporum nihil statuit, vel quia illa reservata est summo Pontifici, tanquam proprio Episcopo aliorum Episcoporum, vel quia ob dignitatem Episcopalem non expediebat præsentiam Episcoporum in inferiorum præsentiam commutari. Vide Concil. Trident. *Sess. 24. cap. 45. De reformat.* In minoribus verò nulla aliorum Episcoporum præsentia, opus sed sufficit sententia Episcopi.

2. Realis depositio seu degradatio fit ad instar ex auctorationis militaris, eum scilicet ob delictum Clerico vestibus Clericalibus induto ac si in officio ministrare deberet, vestes & insignia Ordinis sui detrahuntur per Episcopum ordine retrogrado: vide *c. 2. De pœnis & can. 3. cum seqq. xv. q. 7.* Insuper depositio realis seu degradatio solum fieri solet in tribus casibus notatis à Glossa in *c. Ad absolvendum sup. De hæreticis*; scilicet ob crimen hæresis, *d. e. Ad abolendam*; crimen falsi litterarum Apostolicarum, *e. Ad falsariorum sup. De crimine falsi*; denique ob calumniam & contumeliam gravem proprio Episcopo illatam, *can. Si quis Sacerdotum xi. q.* Hunc tamen casum restringunt Doctores ad calumniam & contumeliam conjunctam incorrigibilitati, quia alias iniuriam illatam Episcopo degradaretur Clericus & brachio sæculari traderetur: non tamen latrocinium, homicidium, aut alia similia atrociora crimina.

3. Insuper differunt, quòd per depositionem verbalem non amittatur privilegium Clericale seu fori, secus per degradationem; ideoque degradatus statim fori efficitur sæcularis, à quo per privilegium fuerat exemptus: ac proinde privilegio sublato statim revertitur ad pristinum forum, eundemque degradatum Judex illi eò tradit sæculari Judici. Quòd dum facit, efficitur pro eo intercedat necesse est, ut citra

mortis periculum sententiam circa eum modo retur, *e. Novimus inf. De V. S.*

4. Verbalis Depositio rursus fieri potest dupliciter, aut absolute & per se sine ordine ad aliud, & vocatur Depositio absoluta, quæ non, aut vix videtur distingui à Suspensione perpetua; aut in ordine ad depositionem realem seu actualem, sive quòd idem est, ad degradationem realem, & vocari potest Depositio Verbalis Respectiva. Inter quàs hoc discrimen primò statui potest, quòd depositus absolute tantum non possit sine nova sententia degradari, depositus verò cum respectu ad degradationem possit statim degradari, & tradi Judici sæculari.

Et hinc resultat alia differentia, nempe quòd ad respectivam depositionem certa solemnitas sit à Jure præscripta, ut patet *ex c. 2. De pœnis in 6.* non autem ad absolutam: quòdque respectiva nunquam imponatur vel incurratur ipso jure & facto, quia requirit prædictam solemnitatem, quæ non potest, nisi mediante hominis sententia adhiberi: Depositio verò absoluta interdum imponitur ipso jure, ut patet *ex c. 1. De homicidiis in 6, can. 2. Distincta 5.*

5. Rursus Depositio Respectiva & Degradatio dici possunt differre, sicut sententia & sententiæ executio: nam per verbalem depositionem respectivam profertur sententia; per degradationem mandatur executioni; quoad aliquas actiones vel effectus, qui per ipsam sententiam absque hominis actione perfici non possunt. Unde & pro iisdem criminibus imponuntur, quia veluti unam integram pœnam complent; sicut sententia & executio idem crimen respiciunt.

Unde rursus fit, quòd degradatio eum prævia depositione solum videatur posse fieri in casibus; in quibus post degradationem Clericus traditur brachio sæculari; *juxta c. 2. De pœnis in 6. d. e. Novimus inf. De verb. signif.* ut sunt casus supra numerati, crimen, inquam, hæresis, crimen falsi litterarum Apostolicarum, & calumnia gravis proprio Episcopo illata, quibus adde, si non ordinatus celebret; nam & is pœnâ degradationis puniendus est, ex Ordinatione Clementis VIII, quam refert *Pias. p. 2. c. 4. art. 14. n. 12.* item crimen nefandum

contra naturam, Prout voluit Pius V. cujus constitutionis verba refert Navarr. in *Manuali* cap. 27. num. 249. & addit eam intelligendam esse non de quocumque committente hoc crimen, sed exercente, cum frequentatione actuum. Quia & in alijs delictis atrocib⁹ pro arbitrio poenam hanc infligi posse, tenet Diaz c. 128.

6. Et hinc iterum resultat discrimen inter Depositionem Respectivam, & Degradationem à Depositione Absoluta; quia hæc habet locum etiam in alijs criminibus, ut furto, homicidio, perjurio, &c. c. *Cum non ab homine sup. De iudicio*: in quibus etiam, si quid atrocius commissum fuerit à Clerico, post depositionem in archum monasterium poenitentia peragenda causa includitur, c. *Tua sup. De poenis can. Sacerdos Distinct. 81*, Quo casu ex beneficijs suis ali debet, vel ab Episcopo, si sit pauper, *can. De lapsis xv. q. 6*. Cæterum hisce temporibus hæc dectio in monasterium vix est in usu, cum monasteria passim recipere tales, recitent, nec ab Episcopo, ut recipiant, cogi possint, quippe ubique ferè exempta, *Pial. d. loco n. 9. in fine*. Ubi paulò antè tradit, neminem deponendum, nisi in casibus à jure expressis, vel illis tantum, quibus Jus Civile infligit poenam mortis: hodie tamen poenas omnes esse arbitrias, posseque judicem pro arbitrio suo hanc poenam imponere,

7. Ex prædictis Depositio, ad Degradationem ordiata, definiti potest, quod sit privatio perpetua Clericalis muneris, per Canonicam sententiam, cum debita solemnitate prolata: Degradatio verò sit perpetua, privatio Clericalis muneris & privilegij per similem sententiam, adjuncta reali actione & ceremoniâ per Canones instituta. Ita Suarez, *De Censuris Dist. 30. sect. 2, n. 6*.

8. Ex eo autem, quòd Depositio & Degradatio sint poenæ ex institutione sua perpetua, sequitur jure Ordinario eas tolli à nemine posse, sed tantum per potestatem absolutam summi Pontificis: qui raro, vel nunquam id facit. Imò secundum præsentem Ecclesiæ statum non datur remissioni locus, quandoquidè degradatus statim tradatur sæculari brachio poenam mortis multandus.

Ex eo verò quòd Depositio non privet Ordine ipso, cum per characterem indelebilem impri-

matur, ac proinde non possit auferri ab Ecclesia: sequitur, sacerdotem depositum verè consecratè, verè ungerè, cæteroque actus Ordinis validè exercere, quando scilicet non requirunt jurisdictionem (quod addo, ut excludatur absolutio sacramentalis:) & similiter Episcopum depositum verè ordinare, confirmare, si debita forma & materia ac legitima intentione utatur. Ob eandem causam depositio non privat onere Ordini conjuncto: v. g. recitari dihoras Canonicas, servandi castitatem, & inhabilitatem ad matrimonium contrahendum, si depositus sit sacris initiatus.

Illud denique hic subijciendum, edicta princeps nostrorum aut Concordata non aliter prohibere exercitium censurarum, quam contra Officiales seculares. Imò discretè eadem Concordata executiones decretorum & sententiarum Ecclesiasticarum per censuras fieri permittunt, teste Zyp. *h. t. in fine*.

TITULUS XL.

De Verborum significatione.

1. *Varia verbi significatio,*
2. *Verba non semper accipienda prout sonant, sed juxta mentem profertis.*

DUO sequentes Tituli per universam Juris nostri materiam diffunduntur, ideoque postremo loco, uti factum quoque in Digestis, collocantur. Et primus quidem *De Verborum significatione* utilitatem suam habet, cum sæpè dubitati contingat de significatione terminorum, seu vocum ipsarum.

1. Nam ut alias Verbi significationes omitram, quibus significat nunc secundam personam in divinis, nunc apud Grammaticos tertiam orationis partem; nunc apud Logicos conceptum in intellectu retentum, quo aliquid cogitamus, quòd deinde vocibus declaramus; nunc quòd à re sive facto distinguitur, juxta illud.

Non opus est verbis, creditorebus ait.

& dum dicitur. *Non opus est verbis, sed factis, & Dare alicui verba* pro decipere: sumitur Verbum